

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoEk/15/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516202517
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8516202517.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Viery Kandrikovej v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XXX, XXX XX D. E., o udelenie poverenia, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 3Er 226/2016-81 zo dňa 02. apríla 2024, takto

rozhodol:

Potvrďuje sa uznesenie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením zamietol žiadosť o udelenie poverenia z dôvodu, že sa vymáha plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy a rozhodcovská zmluva je neplatná a taktiež nebol návrh na vykonanie exekúcie doplnený v súlade s ust. § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v spojení s ust. § 243f ods. 1 Exekučného poriadku (bod 37 uznesenia).

2. Oprávnený v odvolaní navrhol uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie namietajúc prekročenie preskúmvacej právomoci exekučného súdu. Rozhodcovská zmluva bola dojednaná formou samostatného právneho úkonu na samostatnej listine.

3. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

4. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvého stupňa, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a na zdôraznenie správnosti dopĺňa.

5. Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne súd prvej inštancie aj bez návrhu prioritne riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej doložky, resp. rozhodcovskej zmluvy (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 146/2011, 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011).

6. Odvolací súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove z 27.9.2010 ani právneho názoru, ktorý by mal byť oprávnenému známy z uznesení odvolacieho súdu sp. zn. 6CoE 73/2012, 6CoE 74/2012, 6CoE 95/2012, 6CoE 16/2012, 6CoE 12/2011, 6CoE 173/2011, 6CoE 1/2012 20CoE 40/2012, 20CoE

70/2012, 20CoE 73/2012, 20CoE 132/2012, 20CoE 200/2012, 20CoE 210/2012 (porov. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci I. ÚS 610/2012). Rozhodcovský rozsudok bol založený na rozhodcovskej zmluve v spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove vo veci 6CoE 66/2012, 6CoE 256/2012).

7. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 MCdo 9/2012). Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola dopadá aj za stavu, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca (v danej veci predformulovaný na tlačive dodávateľa). Inak by aj napríklad záložné zmluvy, ktoré sa nachádzajú na „sólo“ tlačivách boli vylúčené zo súdnej kontroly. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

8. V zmluve o úvere je dlžník označený ako podnikateľský subjekt uvedením IČO, v kolónke nižšie je identifikovaný aj ako fyzická osoba rodným číslom. V zmluve je formulárove predtlačené vyhlásenie dlžníka, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na podnikanie, a teda povinný nemal možnosť predmetné vyhlásenie nijako ovplyvniť či individuálne dojednať. Z obsahu spisu nevyplýva, aký súvis má poskytnutie úveru vo výške 200,- eur s podnikateľskou činnosťou povinného. Žiadne iné dôkazy oprávnený nepredložil (napr. žiadosť o uzavretie zmluvy a pod.). Z uvedených dôkazov nemožno jednoznačne prijať záver o tom, že povinný vstupoval do zmluvného vzťahu s oprávneným ako podnikateľ. Vzhľadom na vyššie uvedené, pokiaľ oprávnený doposiaľ spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti nepreukázal nespotebiteľský charakter zmluvy, je potrebné prijať záver o tom, že zmluva uzatvorená medzi oprávneným a povinným je zmluvou spotrebiteľskou (presumpcia spotrebiteľského charakteru).

Na dôvažok odvolaciemu súdu je známe z aplikačnej činnosti, to že oprávnený v rámci procesu uzatvárania zmlúv zvykne zastierať skutočný účel poskytnutia úveru a teda aj charakter zmluvy tým, že dlžníkov označuje identifikačným číslom ako podnikateľov bez ohľadu na to, aký súvis má poskytnutie úveru s ich podnikateľskou činnosťou.

9. Neušla pozornosti odvolacieho súdu existencia uznesenia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/84/2011 zo dňa 26.5.2011, ktorým bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Prešov sp.zn. 17C/45/2011-35 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bolo oprávnenému uložená povinnosť zdržať sa takého konania, ktorým presviedča, navádza, alebo inak pôsobí na spotrebiteľov s cieľom dosiahnuť, aby sa ako účel úveru vyznačil účel na zamestnanie, povolanie alebo podnikanie. Samotná držba živnostenského oprávnenia bez ďalšieho neznamená, že úver bol poskytnutý na podnikanie. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje veriteľa – oprávneného, ktorý dôkazné bremeno v tomto ohľade neunesol.

10. Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy odvolací súd vidí tiež v geografickom faktore v zmysle judikatúry. Nepriemeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Už len samotná vzdialenosť cca 500 km na rozhodcovské konanie je odradzujúca (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 – C-244/98 Océano Grupo Editorial).

11. Je treba zdôrazniť, že Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku v záujme dosiahnutia ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť

miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 –C-244/98 Océano Grupo Editorial, tiež C-40/08 Asturcom).

12. Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-243/08 Pannon).

13. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú zmluvu nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

14. Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie oprávneného za dôvodné, a preto napadnuté uznesenie ako správne potvrdil v súlade s ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP.

15. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).